

V EŘEJNÉ KNIHOVNY K RÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE V ROCE 2020

S TATISTICKÁ ROČENKA

- S lužby a vybavení knihoven
- K rajské statistické přehledy
- R egionální funkce
- S tandard pro dobrou knihovnu

Obsah:

	<i>Strana</i>
Knihovnictví v roce 2020	3
Návštěvnost knihoven a výpůjční služby	3
Elektronické služby	3
Kulturní, vzdělávací a komunitní akce.	3
Prostory a finanční zajištění	4
Spolupráce knihoven	4
Propagační kampaně	4
Knihovnické soutěže a ocenění	4
Publikační činnost veřejných knihoven	5
Krajské statistické přehledy	7
I. Síť knihoven Královéhradeckého kraje	7
II. Krajské sumáře podle kategorií knihoven.	8
III. Regionální služby – výkony a financování.	11
IV. Porovnání vybavení knihoven se standardem.	13
V. Souhrnná statistika knihoven Královéhradeckého kraje	15

Název	Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2020 (e-kniha) Statistická ročenka
Zpracovala	Eva Semrádová
Vydavatel	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
Rok vydání	2021
Vydání	1. vydání, verze z 2021-09-16
Počet stran	16
ISBN	ISBN 978-80-7052-155-7
Výroba	AD reklama s. r. o., Trutnov
Vychází s finanční podporou Královéhradeckého kraje určenou pro regionální funkce.	
Dostupné na WWW: www.svkhk.cz	
Copyright 2021 SVK HK	

Publikace zveřejňuje sumární statistiky a analýzy získané zpracováním statistických výkazů knihoven a ročních komentářů ke statistikám, které sestavují metodická pracoviště pověřených knihoven Královéhradeckého kraje. Fotografie zařazené do publikace byly danými knihovnami určeny ke zveřejnění nebo jsou převzaty z archivu oddělení služeb knihovnám Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové.

Knihovnictví v roce 2020

Provoz všech knihoven byl v roce 2020 zásadním způsobem omezen epidemií covid-19, která si vynutila epidemiologická opatření – několikaměsíční úplné uzavření knihoven, omezení provozu na výdejní okénka a bezkontaktní vracení výpůjček, zákaz kolektivních akcí. Provoz knihoven byl ovlivněn i nemocností pracovníků či uzavřením škol.

Návštěvnost knihoven a výpůjční služby

Knihovny měly v roce 2020 o 22 % méně návštěvníků, o 17 % poklesl i počet registrovaných uživatelů. Vzhledem k uzavření přišlo do budov knihoven o 36 % méně fyzických návštěvníků. Návštěvnost poklesla více ve větších městech než na venkově a zájem o knihovnu byl menší mezi dětmi než u dospělé populace.

Základem práce knihoven byla půjčovní činnost, doba uzavření se projevila v poklesu počtu realizovaných výpůjček o 22 %. Výsledky statistik také ukazují, že nucený pobyt lidí doma nevedl k většímu zájmu o četbu, naopak nižší byl i počet vypůjčených dokumentů u registrovaných čtenářů. Zatímco v roce 2019 připadalo na 1 čtenáře 39 výpůjček, v roce 2020 to bylo 34 výpůjček.

Elektronické služby

Koronavirový rok prověděl, že připravenost knihoven na využívání elektronické komunikace s uživateli není dostatečná, ale také přinesl velký rozvoj v této oblasti. Nové události se projevily v rozšířené nabídce elektronických knih, v důrazu na aktuálnost webů a oživení facebookových profilů. Celkově ale stále zůstalo 35 % knihoven bez webové stránky. Počet návštěvníků stávajících webů a elektronických služeb zůstal na úrovni předešlého roku, ale například návštěvnost elektronických katalogů vesnických knihoven se zvýšila o 64 %.

Kulturní, vzdělávací a komunitní akce

Nejméně možností měly knihovny v oblasti kolektivních akcí: byla uskutečněna méně než polovina akcí a k tomu odpovídajícím způsobem poklesl i počet návštěvníků. Podařilo se uspořádat 4 214 kulturních a vzdělávacích aktivit, a to v lednu a únoru a pak v letních měsících, kdy došlo k uvolnění epidemiologických opatření. Velkou oblibu získaly pořady uspořádané ve venkovním prostoru, buď v bezprostředním okolí knihovny (například divadelní představení, koncerty, knihovnický jarmark, promítání, akce Pasování prvňáčků), nebo i vycházky po okolí, příměstské tábory, geocaching s literární tematikou apod. Řada knihoven přišla s rozšířenou nabídkou a novými typy akcí pro virtuální návštěvníky (video, online besedy a přednášky, podcasty, virtuální výstavy). Knihovníci často přizvali k těmto pořadům spisovatele, místní známé osobnosti, ale také tvořili vlastní videa s četbou na pokračování nebo pravidelně zveřejňovali videonabídky nové literatury.

Karanténa vrácených knih na jaře 2020 v Městské knihovně Náchod

Výdejní okénka

Prozatím bezkontaktně.
Platí po dobu uzavření knihovny.

každé pondělí 9 - 11 a 14 - 17
každou středu 9 - 11 a 14 - 17
každý pátek 9 - 11

Jak postupovat při objednávání knih

Část roku byly knihovní budovy zavřeny a základní výpůjční služby se realizovaly přes výdejní okénka.

Městská knihovna v Týništi nad Orlicí a další městské knihovny nabídly čtenářům bezkontaktní vracení knih do biblioboxů

Závěrečné setkání dětí k projektu Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka na dvorku Městské knihovny v Hořicích

Projekt Bookstart – S knížkou do života
v praxi Městské knihovny v Nové Pace

Krajská knihovna roku 2020

Obecní knihovna Předměřice nad
Labem (okres Hradec Králové)

Knihovna V. Čtvrťka v Jičíně zve své
návštěvníky na knihovni zahradu

Prostory a vybavení knihoven

Doba uzavření byla v knihovnách využívána na úpravy interiérů, dokončování rekonstrukcí, které probíhaly například v pobočce Labská Knihovny města Hradce Králové či v pobočce Bohdašín Městské knihovny Červený Kostelec, v knihovnách Dětenice, Tuř, Tetín na Jičínsku, v Lamprechticích na Trutnovsku. Finanční nejistota se projevila ve stagnaci nových investičních akcí, ale ve financování provozu knihoven a počtu pracovních úvazků nedošlo k zásadnímu poklesu.

Spolupráce knihoven

Spolupráce knihoven pokračovala i v době uzavření, zájem byl o metodické poradenství, metodická pracoviště se zaměřila na budování výměnných fondů, revize a aktualizace. Komunikace mezi knihovnicí se z důvodu nouzových opatření přesunula z velké části do online prostoru, porady a školení byly pořádány pomocí nástrojů Skype, MS Teams, Jitsi meet apod. Začaly se objevovat úvahy o využívání nových způsobů práce i v budoucnu: online vzdělávání přináší úsporu času, umožňuje účast posluchačů i ze vzdálenějších míst, ale některé knihovny zatím limitovalo nedostatečné technické vybavení.

Propagační kampaně

Celostátní propagační kampaně se konaly v omezeném rozsahu. Krajská propagační kampaň byla zaměřená na regionální osobnosti a lokální historii a knihovny využily k její realizaci ve velké míře webové stránky a profily na facebooku. Nově se na webech objevily oddíly věnované rodákům a lokálním událostem, ukázky historických publikací s regionální tematikou. Osmý ročník Královéhradecké knihovnické konference se uskutečnil v online prostředí za účasti knihovníků z celé republiky.

Knihovnické soutěže a ocenění

Soutěž Městská knihovna roku byla organizována podle nových pravidel a Knihovna V. Čtvrťka v Jičíně, která byla nominována do celostátního kola, získala v této soutěži 3. místo.

V soutěži o titul Knihovna roku reprezentovala Královéhradecký kraj Obecní knihovna v Předměřicích nad Labem z oblasti Hradec Králové.

Ocenění Knihovnice/knihovnick Královéhradeckého kraje 2020 nebylo udělováno a neuskutečnil se ani slavnostní knihovnický večer.

Publikační činnost veřejných knihoven

K vydání bylo během roku připraveno 17 neperiodických publikací a vycházely 3 periodické publikace. Část publikací byla vydána formou e-knih nebo byla čtenářům nabídnuta v tištěné i elektronické podobě. K publikační činnosti také patří vydávání zpráv na webových stránkách a sociálních sítích. Propagační letáky se upravují jako infografiky (například Knihovna města Hradce Králové vydala elektronicky texty na téma: Evropský týden udržitelného rozvoje – Co to je ETUR, Jak na nákup ekologicky a šetrně, Jak na úklid šetrný k přírodě, Jak ekologicky pečovat o své tělo, A co s odpadem, Co ještě můžu udělat pro životní prostředí, Jak třídit kovy, Jak na jedlé tuky a oleje). Informace o službách, doporučení k novým knihám i programy akcí se pravidelně objevují v regionálních nebo místních zpravodajích a na webech knihoven.

Oblast Hradec Králové – Knihovna města Hradce Králové

PĚTA, Jan. *Literární průvodce Hradcem Králové*. 2. vydání. Hradec Králové: Knihovna města Hradce Králové, 2020. 226 stran. ISBN 978-80-85059-57-1.

Přehled činnosti veřejných knihoven okresu Hradec Králové v roce 2019. Hradec Králové: Knihovna města Hradce Králové, 2019, [nestr.].

Oblast Hradec Králové – Městská knihovna Nový Bydžov

BLAHOVÁ, Tereza, Martin DROBEK, Jan SKALICKÝ, Oldřich VÁGNER, David KHOL, Tomáš KOMÁREK a Martin TICHÝ. *Strom Bydžova: antologie bydžovských autorů*. [Nový Bydžov?]: [Městské muzeum?], 2020. ISBN 978-80-907646-3-7.

Oblast Jičín – Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně

Osobnosti Jičínska. Jičín: Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně, 2020.

Oblast Náchod – Městská knihovna Nové Město nad Metují

Městská knihovna Nové Město nad Metují: 10 let na dobré adrese. 2. vydání. Nové Město nad Metují: Městská knihovna Nové Město nad Metují, 2020. ISBN 978-80-87743-14-0.

Stolní kalendář Městská knihovna Nové Město nad Metují: 10 let na dobré adrese. Nové Město nad Metují: Městská knihovna, 2020

Oblast Rychnov nad Kněžnou – Obecní knihovna U Mokřinky Mokré

Mokerský zpravodaj: nepravidelný zpravodaj obce Mokré pod Orlickými horami. Mokré: Obecní úřad, Obecní knihovna, 2020, roč. 14, č. 1–2. Dostupné z: <https://www.obecmokre.cz/zpravodaj2/index.php?nid=10038&lid=cs&oid=2155110>

Oblast Trutnov – Městská knihovna Slavoj Dvůr Králové nad Labem

BIENER Z BIENENBERKA, Karel Josef. *Pokus o stručné dějiny města Dvora Králové, v nichž je obsaženo XXX listin*. Ve Dvoře Králové nad Labem: Městská knihovna Slavoj ve spolupráci s Městským muzeem ve Dvoře Králové nad Labem, 2020. ISBN 978-80-90697-75-1.

KRATĚNA, Jaroslav. *Poetika: Severní Amerika & čtyři roční období*. Ve Dvoře Králové nad Labem: Městská knihovna Slavoj, 2020. ISBN 978-80-90697-77-5.

RAICH, Karel. *Lyžování: zvláště pak na Královédvorsku*. Ve Dvoře Králové nad Labem: Slavoj, 2020. ISBN 978-80-90697-76-8.

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

BUCHTOVÁ, Vladimíra, ed. *Literární dílny: metodické listy k přednáškám a besedám o literatuře z let 2018–2019. Díl XI.* Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2020. ISBN 978-80-7052-144-1. Náklad 40 výtisků.

KODYM, František Vlastimil. Průvodce po Krkonoších [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 2020 [cit. 27. 1. 2021]. E-knihy SVK HK. ISBN 978-80-7052-150-2 (pdf), 978-80-7052-148-9 (epub), 978-80-7052-149-6 (azw3). Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK.aspx>

KEJŘOVÁ, Anuše. Úsporná kuchařka: zlatá kniha malé domácnosti [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 2020 [cit. 27. 1. 2021]. E-knihy SVK HK. ISBN 978-80-7052-147-2 (pdf), 978-80-7052-145-8 (epub), 978-80-7052-146-5 (azw3)

MIKULECKÁ, Zdeňka, ed. *XXII. kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografů* [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 2020 [cit. 27. 1. 2021]. E-knihy SVK HK. ISBN 978-80-7052-153-3 (pdf). Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/Sbornik-2019-final.aspx>

ŘOUTILOVÁ, Petra. *Knihovny v proudu času: sborník z konference k 70. výročí Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové a 100. výročí 1. knihovnického zákona* [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 2020 [cit. 25. 1. 2021]. E-knihy SVK HK. ISBN 978-80-7052-143-4.

SEMRÁDOVÁ, Eva, ed. *Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2019: statistická ročenka.* Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2020. 30 s. ISBN 978-80-7052-152-6. Náklad 15 výtisků.

SEMRÁDOVÁ, Eva, ed. *Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2019: statistická ročenka* [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2020. 23 s. [Cit. 20. 9. 2020]. E-knihy SVK HK. ISBN 978-80-7052-152-6 (pdf). Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/Verejne-knihovny-Kralovehradeckeho-kraje-v-r-2019.aspx>

ŠPÁSOVÁ, Markéta, ed. *Pojďme si povídat: metodické listy k besedám z roku 2019. Díl XII.* Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2020. 88 s. ISBN 978-80-7052-151-9. Náklad 40 výtisků.

ŠPÁSOVÁ, Markéta, ed. *Výroční zpráva 2019.* Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2020. 61 s. ISBN 978-80-7052-142-7. Náklad 50 výtisků.

Periodika:

U nás: knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2020. Roč. 30, č. 1–4. ISSN 0862-9366. Náklad 600 výtisků / číslo.

X: občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2020. Roč. 13, č. 1–3. ISSN 1802-9418. Náklad neuveden.

Krajské statistické přehledy

I. Síť knihovnických pracovišť Královéhradeckého kraje

Sít knihoven 2020	Knihovny celkem						Pobočky					
	Krajská knihovna	Knihovny pověřené regionál. funkcemi	Knihovny s profesionál. pracovníky	Knihovny s neprofesionál. pracovníky	Ostatní evidované knihovny	CELKEM	Krajská knihovna	Knihovny pověřené regionál. funkcemi	Knihovny s profesionál. pracovníky	Knihovny s neprofesionál. pracovníky	Ostatní evidované knihovny	CELKEM
Hradec Králové	-	1	7	82	11	101	-	11	4	0	0	15
Jičín	-	1	12	59	4	76	-	1	5	2	0	8
Náchod	-	1	10	59	1	71	-	1	9	1	0	11
Kostelec nad Orlicí	-	1	3	18	0	22	-	0	4	1	0	5
Rychnov nad Kněžnou	-	1	4	48	4	57	-	2	2	0	0	4
Trutnov	-	1	8	41	7	57	-	3	0	0	0	3
CELKEM	0	6	44	307	27	384	0	18	24	4	0	46
SVK Hradec Králové	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
CELKEM	1	6	44	307	27	385	0	18	24	4	0	46

Počet obyvatel pro stanovení kategorie knihovny	Celkem k 31. 12. 2020		Kategorie	Hradec Králové		Jičín		Náchod		Kostelec nad Orlicí		Rychnov nad Kněžnou		Trutnov	
	krajský přehled	Obsluhované obyvatelstvo		Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo	Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo	Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo	Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo	Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo	Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo
bez ostatních evidovaných	360	525 599		91	159 940	72	70 960	71	107 809	22	28 977	53	50 875	50	107 038
1 - 500 obyv.	194	51 439	1	59	16 951	46	11 068	33	9 206	9	2 350	32	7 420	15	4 444
501 - 1 000 obyv.	95	65 335	2	18	12 292	14	9 205	26	17 250	7	4 635	11	7 960	19	13 993
1 001 - 3 000 obyv.	42	73 428	3	10	18 136	8	13 379	4	7 559	4	6 550	6	10 099	10	17 705
3 001 - 5 000 obyv.	6	22 821	4	0	0	1	3 674	1	4 101	0	0	2	7 674	2	7 372
5 001 - 10 000 obyv.	14	100 493	5	3	18 460	2	17 535	5	36 770	2	15 442	1	6 723	1	5 563
10 001 - 20 000 obyv.	5	67 252	6	0	0	1	16 099	1	12 652	0	0	1	10 999	2	27 502
20 001 - 40 000 obyv.	2	50 730	7	0	0	0	0	1	20 271	0	0	0	0	1	30 459
40 001 a více obyv.	1	94 101	8	1	94 101	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
krajská knihovna bez městské funkce	1	94 401	8	* obsluhovaná populace krajské knihovny se nepřičítá do sumáře počtu obyvatel											

II. Krajské sumáře podle kategorií knihoven

1. Knihovní fond

Královéhradecký kraj		2020	KNIHOVNÍ FOND									
krajský sumář podle kategorií		Vlastní knihovní fond			Přirůstky (bez VF)			Financování nákupu				VF
001	002	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111
	Obsluhovaná populace (obyv.)	Vlastní knihovní fond (bez VF)	% knih. jednotek ve volném výběru	Exempláře periodik na 1000 obyvatel	Přirůstky knihovního fondu (bez VF)	% obnovy knih. fondu ve volném výběru	Přirůstky fondu (bez VF) na 1000 obyv.	Náklady na knih. fond (bez RF) Kč /na 1 obyvatele	Náklady na knih. fond (bez RF) Kč /na 1 výpůjčku	Náklady na periodika v %	Náklady na licence EIZ v %	Výměnné fondy půjčené od jiných knihoven
sumář/průměr	525 599	3 796 349	48,3	16,8	85 804	4,7	163,3	36,90	7,20	20,8	6,3	188 314
01 Krajská knihovna	94101**	1 458 824	12,2	51,8	15 520	8,8	164,9	37,07	11,93	72,9	27,1	0
02 Pověřené knihovny	178 074	882 423	52,4	5,3	28 090	6,1	157,7	38,69	6,48	7,3	4,2	1 268
03 ZK s profesionál. prac.	198 163	1 050 402	75,5	11,2	36 957	4,7	186,5	39,97	6,88	14,5	0,6	3 068
04 ZK s neprofesionál.prac.	149 362	404 700	99,4	5,4	5 237	1,3	35,1	7,33	5,83	24,4	1,1	183 978

2. Standard pro dobrý fond

		Standard pro dobrý fond		
krajský sumář		Rozsah a využití knih. fondu		
001	112	113	114	
	Rozsah knihovního fondu celkem (sl. 101+111)	Rozsah knih. fondu na 1 obyv.	Obrát knih. fondu	
sumář/průměr	3 984 663	7,6	0,6	
01 Krajská knihovna	1 458 824	*	*	
02 Pověřené knihovny	883 691	5,0	1,1	
03 ZK s profesionál. prac.	1 053 470	5,3	0,9	
04 ZK s neprofesionál.prac.	588 678	3,9	0,3	

* U krajské knihovny se ukazatele nesledují.

3. Zaměstnanci knihoven

		ZAMĚSTNANCI						
krajský sumář podle kategorií		Celkem (úvazky)				Odborní zaměst. (úvazky)		
001	002	601	602	603	604	605	606	607
	Obsluhovaná populace	Počet zaměstnanců (přepočteny stav)	Zaměst. /1000 obyv.	Zaměst. /1000 registr. uživatelů	Zaměst. /1000 návštěv	Odborní zaměst. celkem	Vš knih. směru	Sš knih. směru
sumář/průměr	525 599	342,85	0,7	4,7	0,2	281,8	41,7	88,1
01 Krajská knihovna	94 101	83,60	0,9	7,5	0,2	70,2	18,9	12,7
02 Pověřené knihovny	178 074	132,00	0,7	5,2	0,2	117,1	14,0	46,2
03 ZK s profesionál. prac.	198 163	114,05	0,6	4,3	0,2	94,5	8,8	29,2
04 ZK s neprofesionál.prac.	149 362	13,20	0,1	1,3	0,2	*	*	*

* Ukazatel se nesleduje.

II. Krajské sumáře podle kategorií knihoven

4. Uživatelé knihoven

		UŽIVATELÉ										
krajský sumář podle kategorií							Návštěvníci	z toho v %				
001	002	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	
	Obsluhovaná populace	Registrování uživatelé	% registr. uživatelů z počtu obyvatel	Uživatelé do 15 let	% uživatelů do 15 let z celkového počtu registr. uživatelů	Počet návštěvníků celkem	Fyzické návštěvy knihovny %	Návštěvníci on-line služeb %	Návštěvníci internetu - % z fyzických návštěv.	Návštěvníci kultur, a vzděl. akcí - % z fyzických návštěv.	Počet návštěvníků celkem /1 obyvatele	
sumář/průměr	525 599	73 459	14,0	18 819	25,6	1 914 203	45,1	54,9	5,5	10,6	3,6	
01	Krajská knihovna	94 101	11 146	11,8	*	*	445 144	19,5	80,5	16,4	7,4	4,7
02	Pověřené knihovny	178 074	25 444	14,3	7 442	29,3	794 211	44,8	55,2	3,5	9,4	4,5
03	ZK s profesionál. prac.	198 163	26 688	13,5	8 492	31,8	584 371	58,6	41,4	4,2	12,6	3,0
04	ZK s neprofesionál.prac.	149 362	10 181	6,8	2 885	28,3	90 477	87,5	12,6	8,5	11,3	0,6

* Krajská knihovna poskytuje služby uživatelům od 15 let.

5. Výpůjčky dokumentů

		VÝPŮJČKY													
krajský sumář podle kategorií							z toho v %		Výpůjčky knih					Výpůjčky periodik	
001	002	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312		
	Obsluhovaná populace	Výpůjčky celkem	Počet výpůjček / 1 obyv.	Počet výpůjček na 1 registr. uživatele	Prezenční výpůjčky %	Prolongace %	Dospělým celkem	Z toho % naučné literatury	Dětem celkem	Na 1 čtenáře do 15 let	Z toho % naučné literatury	Výpůjčky periodik	Výpůjčky periodik %		
sumář/průměr	525 599	2 693 824	5,1	36,7	2,8	39,0	1 975 609	25,0	323 008	17,2	14,8	313 594	12		
01	Krajská knihovna	94 101	292 512	3,1	26,2	2,6	51,4	284 183	80,6	0		6 118	2		
02	Pověřené knihovny	178 074	1 062 938	6,0	41,8	4,4	37,4	732 372	18,5	151 418	20,4	15,0	112 779	11	
03	ZK s profesionál. prac.	198 163	1 150 708	5,8	43,1	1,9	40,2	825 907	14,2	147 634	17,4	14,7	164 768	14	
04	ZK s neprofesionál.prac.	149 362	187 666	1,3	18,4	0,3	21,8	133 147	9,1	23 956	8,3	14,7	29 929	16	

* Krajská knihovna poskytuje služby uživatelům od 15 let.

II. Krajské sumáře podle kategorií knihoven

6. Elektronické služby

		ELEKTRONICKÉ SLUŽBY											
krajský sumář podle kategorií													
	001	002	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511
		Obsluhovaná populace	Webová stránka knihovny	Návštěvy webové stránky	Elektronický katalog	Vstupy do el. katalogu celkem	z toho % vstupů z prostoru mimo knihovnu	Vstupy do el. výpůjčního protokolu celkem	Vlastní databáze	Licencované el. informační zdroje (EIZ)	Vstupy do EIZ a databáží	Stažené digitální dokumenty	On-line informační služby - zodpovězené dotazy
	sumář/průměr	525 599	232	1 555 005	171	854 023	89,6	289 802	18	25	59 970	7 894	15 969
01	Krajská knihovna	94 101	1	483 845	1	273 300	89,5	119 499	5	9	48 714	1 589	2 373
02	Pověřené knihovny	178 074	6	551 064	6	339 532	90,1	131 532	7	11	5 513	5 756	1 770
03	ZK s profesionál. prac.	198 163	43	463 278	43	230 535	88,7	37 907	6	5	5 743	549	11 757
04	ZK s neprofesionál.prac.	149 362	182	56 818	121	10 656	99,2	864	0	0	0	0	69

7. Další služby a vybavení

		DALŠÍ ÚDAJE												
krajský sumář podle kategorií		MVS		Regionální služby			Internet							
	001	002	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412
		Obsluhovaná populace	MVS z jiných knih. kladně vyřízené	MVS zasláné jiným knihovnám - kladně vyřízené	Výměnné fondy jiným knihovnám svazky	Poradenská činnost	Vzdělávání knihovníků	Kulturní akce	Vzdělávací akce	Publikace celkem	Studijní místa /1000 obyv.	Počet počítačů napojených na internet	Internet počet stanic / 1000 obyv.	Plocha knihovny m ² / 1000 obyv.
	sumář/průměr	525 599	7 873	7 079	187 901	2 262	51	1 816	1 613	24	7,1	670	1,3	64,0
01	Krajská knihovna	94 101	3 208	249	0	53	16	43	69	14	3,7	61	0,7	66,0
02	Pověřené knihovny	178 074	1 458	525	115 695	1 908	27	581	579	3	2,3	111	0,6	41,8
03	ZK s profesionál. prac.	198 163	3 182	2 864	72 206	301	8	844	879	5	5,5	189	1,0	46,7
04	ZK s neprofesionál.prac.	149 362	25	3 441	0	0	0	348	86	2	12,8	309	2,1	71,8

* Krajská knihovna nepracuje s výměnnými fondy.

III. Regionální služby – výkony

Č. řádku	Výkaz výkonů regionálních funkcí knihoven	Rok 2020	Č. řádku	Výkaz výkonů regionálních funkcí knihoven	Rok 2019
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	16,300	30	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
4	Počet obsluhovaných knihoven	386	31	počet obslužených knihoven	72
5	Poradenská a konzultační činnost		32	z toho počet revidovaných knihoven	55
6	počet obslužených knihoven	358	33	počet revidovaných knihovních jednotek	97 635
7	počet poskytnutých konzultací	2 005	34	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
8	počet metodických návštěv	545	35	počet obslužených knihoven	0
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01		36	počet nakoupených knihovních jednotek	0
10	počet obslužených knihoven	368	37	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
11	počet zpracovaných statistických výkazů	383	38	počet obslužených knihoven	48
12	Vzdělávání knihovníků, semináře		39	počet zpracovaných knihovních jednotek	1 868
13	počet obslužených knihoven	85	40	Výměnný fond (v knihovních jednotkách)	
14	počet všech vzdělávacích akcí	43	41	stav výměnného fondu k 31.12. 2020	339 026
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci RF	12	42	roční přírůstek VF	16 088
16	z toho (z ř. 15): počet akcí ke vzd., kult. a komunitním aktivitám	1	43	roční úbytek VF	20 581
17	počet všech účastníků	517	44	z ř. 42 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	9 354
18	z toho (z ř. 17): počet účastníků akcí v rámci RF	273	45	z ř. 42 zakoupeno z finančních prostředků obce	6 558
19	z toho (z ř. 18): účastníků akcí ke vzd., kult. a komunitním aktivitám	16	46	z ř. 42 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů	176
20	počet všech vyučovacích hodin	130	47	Cirkulace VF	
21	z toho (z ř. 20): počet vyučovacích hodin v rámci RF	44	48	počet obslužených knihoven	296
22	z toho (z ř. 21): vyuč. hodin ke vzd., kult. a komunitním aktivitám	4	49	počet expedovaných souborů	1 006
23	Porady		50	počet svazků v souborech	62 533
24	počet obslužených knihoven	47	51	Servis automatizovaného knihovního systému	
25	počet akcí	18	52	počet knihoven s podporou automatizovaného systému	152
26	počet účastníků	185	53	počet akcí, zásahů	62
27	Praktická podpora vzd., kult. a komunitních aktivit		54	Doprava v rámci výkonu RF	
28	počet obslužených knihoven	110	55	počet obslužených knihoven	217
29	počet akcí, zásahů	18	56	počet ujetých km	8 266

Komentář

Výkon regionálních funkcí byl ovlivněn epidemiologickou situací, pokles oproti předešlému roku vykazují všechny služby. Počet metodických návštěv poklesl o čtvrtinu, vzdělávacích akcí se uskutečnila polovina v porovnání s předešlým rokem. Novou službu „praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit“ nebylo téměř možné realizovat. Pověřené knihovny se zaměřily na budování výměnných fondů a pomoc knihovnám při revizích či automatizovaném zpracování fondů. Důležitým informačním nástrojem se v době uzavření staly webové stránky pro knihovníky, nové situaci byl například věnován samostatný oddíl Koronavirus a knihovny na webu Knihovny města Hradce Králové, sekce Online zdroje na webu Knihovny V. Čtvrťka v Jičíně.

III. Regionální služby – financování

Č. řádku	Výkaz výkonů regionálních funkcí knihoven	Rok 2020
61	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	2 364 992,35
62	z toho : nákup knihovního fondu	2 078 071,79
63	Spotřeba energie (číslo účtu 502)	176 805,64
64	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	0,00
65	Cestovné (číslo účtu 512)	16 657,80
66	Ostatní služby (číslo účtu 518)	991 564,83
67	z toho : doprava	20 510,90
68	z toho : servis AKS	113 700,00
69	z toho : nákup licence na el. zdroje	116 185,00
70	z toho : nákup knihovnických služeb	630 194,84
71	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	4 817 130,00
72	z toho : platy zaměstnanců	4 809 130,00
73	z toho : ostatní osobní náklady	8 000,00
74	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	1 596 296,00
75	Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	135 143,38
76	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	0,00
77	Ostatní provozní náklady (neuvedeny v ř. 61, 63-66, 71, 74-76)	0,00
78	Provozní náklady celkem (součet ř. 61, 63-66, 71, 74-77)	10 098 590,00
79	Investiční náklady	0,00
80	Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 78 a 79)	10 098 590,00

Č. řádku	Výkaz výkonů regionálních funkcí knihoven	Rok 2020
	Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)	
90	Náklady za rok	
91	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	8 800,06
92	z toho: na nákup knihovního fondu	4 699,11
93	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	1 233 250,30
94	z toho : platy zaměstnanců	1 181 450,25
95	z toho: ostatní osobní náklady	51 800,00
96	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	399 547,12
97	Ostatní provozní náklady (neuvedené v ř. 82, 84, 87)	258 076,21
98	Provozní náklady celkem (součet ř. 82, 84,87,88)	1 899 673,69
99	Investiční náklady	0,00
100	Náklady celkem (součet ř. 89 + 90)	1 899 673,69
102	Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování	
103	Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	0,00
104	Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	0,00
	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu (mimo prostředky určené na RF)	
108	Celkové částky, které knihovny získaly v roce 2020	
109	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00
110	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00
	Podíl obcí na nákupu výměnného fondu	
113	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	236
114	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	1 430 221,00

Komentář

Krajská dotace byla navýšena v souvislosti se zákonným navýšením mezd a pokryla 75 % nákladů na regionální funkce, další finanční prostředky na tyto služby poskytly knihovny z vlastních rozpočtů. Zřizovatelé knihoven přispěli na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů. Celkem tyto příspěvky poskytl 62 % obcí, nejvyšší procento v okrese Trutnov, naopak v oblasti Kostelec nad Orlicí se obce na podpoře nákupu výměnných fondů nepodílejí a realizují pouze nákup do vlastních fondů. Na nákup výměnných fondů byly v roce 2020 převedeny i úspory, které vznikly z důvodu omezení například na cestovném. Výměnné fondy byly nakoupeny celkem za 3 508 292 Kč, z toho 41 % byly prostředky z rozpočtu zřizovatelů.

Do systému regionálních služeb bylo připojeno 378 knihoven zřizovaných městy a obcemi a 2 specializované knihovny. V okrese Jičín a Trutnov jsou tyto služby organizovány centrálně z pověřené knihovny, v ostatních oblastech je zaveden střediskový systém.

Personální zajištění regionálních služeb zůstalo na úrovni předešlého roku, na 1 pracovní úvazek připadalo v průměru 29,3 knihoven.

IV. Porovnání vybavení knihoven se standardem

	Počet knihoven celkem	Bezbariérový přístup	WiFi pro uživatele	Provozní doba pro veřejnost	Náklady na knihovní fond	Obnova knihovního fondu, min. 7 % roční obnovy
% knihoven		32,2	39,2	23,9	12,8	12,8
Počet knihoven	360	116	141	86	46	46
do 500	194	54	61	24	7	11
501 - 1000	95	28	33	17	5	4
1 001 - 3 000	42	15	22	22	13	13
3 001 - 5 000	6	2	6	4	4	4
5 001 - 10 000	14	10	11	12	11	9
10 001 - 20 000	5	3	4	3	4	3
20 001 - 40 000	2	2	2	2	0	0
více než 40 000	2	2	2	2	2	2

V hodnocení jsou uvedeny knihovny, které splnily minimální hodnoty stanovené celostátním standardem.

Komentář

- 1. Provozní doba pro veřejnost:** Parametr provozní doby plní v rámci kraje necelá čtvrtina knihoven, v nejpočetnější kategorii knihoven do 500 obyv. je to pouze 12,4 % knihoven. Tyto vesnické knihovny bývají otevřeny pouze 1x týdně a zřizovatelé argumentují tím, že další otevírací den by vzhledem k návštěvnosti nebyl využíván a bylo by to neekonomické.
- 2. Náklady na knihovní fond:** V kraji je velká skupina neprofesionálních knihoven, které už dlouhou dobu nedoplňují své kmenové fondy. Tyto knihovny získávají nové dokumenty formou výměnných souborů. Zřizovatelé knihoven přispívají pověřené knihovně na nákup výměnných fondů formou darů nebo dotací. Finanční prostředky na nákup vlastních fondů vykazuje v doporučené výši pouze 3,6 % knihoven do 500 obyv. U profesionálních knihoven jsou značné rozdíly ve finančním zajištění nákupu, doporučených hodnot dosahují tři čtvrtiny knihoven.
- 3. Obnova knihovního fondu:** Do výsledků obnovy fondu se promítají způsoby doplňování v neprofesionálních knihovnách. U profesionálních knihoven je hodnota obnovy často ovlivněna celkovou velikostí fondů.
- 4. Plocha knihovny:** Doporučenou plochu má k dispozici jen přibližně čtvrtina knihoven, počet knihoven, které plní doporučenou hodnotu, v porovnání s minulými roky klesá.
- 5. Studijní místa:** Počet studijních míst spíše klesá, v oblibě jsou neformální sedací místa, která se do sledování nezahrnují.

- 6. Přístup k internetu:** Stanic veřejného internetu ubývá, knihovny nabízejí připojení wifi.
- 7. Webová stránka knihovny:** Vlastní webovou stránku má 65 % knihoven, nárůst tohoto vybavení souvisí se zaváděním regionálních automatizovaných systémů. Úroveň a aktuálnost webů je různorodá. Knihovny, které mají elektronickou komunikaci s uživateli na dobré úrovni, spravují i profily na sociálních sítích a v roce 2020 v souvislosti s nuceným uzavřením knihoven posílily nabídku elektronických služeb i online vzdělávacích a kulturních akcí.
- 8. Elektronický katalog:** Vybavení elektronickým katalogem je u knihoven nad 3 000 obyv. stoprocentní, u vesnických knihoven se zpravidla jedná o připojení k regionálním systémům, které spravuje pověřená nebo středisková knihovna.
- 9. Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity:** Nabídka aktivit měla v minulých letech stoupající tendenci, profesionální knihovny tento parametr plnily velmi dobře. V roce 2020 byl počet uskutečněných akcí silně omezený z důvodu uzavření knihoven, pořádání akcí dostupných přes web měly v nabídce jen velké městské knihovny.

	Počet knihoven celkem	Plocha knihovny, min. 60 m ² / 1000 obyv.	Studijní místa	Přístup k internetu	Web knihovny	El. katalog na internetu	Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity
% knihoven		27,1	58,1	58,3	64,4	68,1	11,4
Počet knihoven	360	19	209	210	232	113	41
do 500	194	nehodnotí se	116	158	99	nehodnotí se	14
501 - 1000	95	nehodnotí se	45	14	66	49	9
1 001 - 3 000	42	15	21	18	38	35	9
3 001 - 5 000	6	3	6	4	6	6	2
5 001 - 10 000	14	0	13	12	14	14	4
10 001 - 20 000	5	0	4	2	5	5	2
20 001 - 40 000	2	0	2	0	2	2	0
více než 40 000	2	1	2	2	2	2	1

U kategorie do 500 obyvatel se nehodnotí plocha knihovny a el. katalog, u kategorie do 1000 obyv. indikátor plocha knihovny.

Dalšími parametry jsou vzdělávání pracovníků a měření spokojenosti uživatelů. Oba tyto parametry byly v roce 2020 ovlivněny pandemickou situací. Průzkumy spokojenosti neprobíhaly. Plánované dotazníkové šetření v dětských odděleních Knihovny města Hradce Králové bylo odloženo na dobu, kdy bude v knihovnách obnoven běžný provoz. V okrese Jičín proběhl průzkum spokojenosti knihovníků s nabídkou regionálních služeb, který zjišťoval například i zájem o doplnění výměnných fondů o deskové hry. Vzdělávání knihovníků se částečně přesunulo do online formy, což bylo některým pracovníkům nedostupné z důvodu technického vybavení. Během roku se technické zázemí zlepšilo a zájem o online vzdělávání se zvýšil i mimo pandemická omezení, jelikož umožňuje připojení bez ohledu na vzdálenost a přináší úsporu času.

V. Souhrnná statistika knihoven Královéhradeckého kraje (včetně výkonů krajské knihovny)

Výběr ukazatelů za léta 2013 až 2020

NÁVŠTĚVNOST A SLUŽBY	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
počet návštěvníků knihoven	2 601 391	2 538 398	2 567 800	2 634 436	2 403 824	2 491 147	2 453 489	1 914 203
z toho								
návštěvníci elektronických služeb	1 147 936	1 053 000	1 122 943	1 219 291	1 052 518	1 154 950	1 096 415	1 050 310
návštěvníci vzdělávacích a kulturních akcí	167 540	185 804	195 184	202 505	212 079	223 188	244 716	108 891
návštěvníci webů	1 319 558	1 200 081	1 373 950	1 361 433	1 339 090	1 294 957	1 597 562	1 555 005
počet registrovaných uživatelů	90 422	90 754	89 904	88 793	84 037	82 593	82 691	73 459
% obyvatel kraje registrovaných v knihovnách	17,30	17,40	17,39	17,01	16,00	15,70	15,70	13,98
počet návštěvníků na jeden pracovní úvazek ročně	7 519	7 310	7 264	7 728	6 913	7 278	7 081	5 584
počet klasických výpůjček	4 036 124	3 979 729	3 842 092	3 757 927	3 622 447	3 511 315	3 447 496	2 693 824
počet kulturních a vzdělávacích akcí	6440	6 869	7 080	7 799	8 116	8 582	8 625	4 214
VYBAVENÍ KNIHOVEN								
knihovní fond (k. j.) včetně výměnných fondů	4 155 912	4 184 161	4 218 862	4 219 581	4 206 981	4 202 445	4 159 263	4 135 375
přírůstek (k. j.) včetně výměnných fondů	102 327	108 219	111 360	108 968	109 661	104 233	108 012	101 892
weby knihoven	221	232	236	234	236	224	230	232
online katalogy na internetu	132	135	135	138	141	143	154	171
studijní místa	3 925	3 987	3 960	3 934	3 910	3 808	3 802	3 749
internet pro veřejnost – počet stanic	731	715	713	713	708	700	684	670
zaměstnanci celkem (přepracované pracovní úvazky)	345,9	347,2	353,5	340,9	347,7	342,3	346,5	342,8
MEZIKNIHOVNÍ SPOLUPRÁCE (výkaz regionálních funkcí)								
meziknihovní výpůjční služba počet žádostí od knihoven	9 038	10 091	11 433	14 171	11 666	10 810	10 571	8 069
cirkulace výměnných fondů (k. j.) včetně dlouhodobých výpůjček	118 401	123 860	185 678	193 657	194 934	195 148	214 369	192 226
poradenská služba – metodické návštěvy	806	758	683	780	736	755	701	545
poradenská služba – odborné konzultace	1 941	1 686	1 669	1 648	1 620	1 752	1 875	2 005
vzdělávání knihovníků (počet akcí)	67	73	72	79	85	89	95	43
revize knihovních fondů (k. j.)	92 649	98 095	64 379	71 889	76 182	75 093	68 893	97 635

V EŘEJNÉ KNIHOVNY K RÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE V NOVÉM

MĚSTSKÁ KNIHOVNA KARLA POLÁČKA RYCHNOV NAD KNĚŽNOU

BUDOVA BÝVALÉHO KINA SLOUŽÍ PO CELKOVÉ REKONSTRUKCI MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ

KE KNIHOVNĚ PATŘÍ UPRAVENÝ VENKOVNÍ PROSTOR PRO ČTENÍ

PŘÍJEMNÝ DESIGN DĚTSKÉHO ODDĚLENÍ ZVE MALÉ NÁVŠTĚVNÍKY K POBYTU V KNIHOVNĚ

Multifunkční sál
s kapacitou 80 míst

V BUDOVĚ SE NACHÁZÍ PŘEDNÁŠKOVÝ SÁL

MĚSTSKÁ KNIHOVNA VAMBERK

KNIHOVNÍ ALTÁN NA ZAHRADĚ VAMBERECKÉ KNIHOVNY ZÍSKAL OCENĚNÍ V SOUTĚŽI DŘEVĚNÁ STAVBA ROKU

OBCNÍ KNIHOVNA JIČÍNĚVES

OBC JIČÍNĚVES (OKR. JIČÍN) ZALOŽILA NOVOU KNIHOVNU